

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobce: **H. S., nar. X,**
státní příslušnost X,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331
65 Tis u Blatna,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2025, č. j. OAM-784/BA-BA01-BA03-Z-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2025, č. j. OAM-784/BA-BA01-BA03-Z-2025, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2025, č. j. OAM-784/BA-BA01-BA03-Z-2025, kterým žalovaný rozhodl, že žalobce je podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též jen: „ZoA“) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců s tím, že doba trvání zajištění je dle § 46a odst. 5 ZoA stanovena do 31. 10. 2025.

Obsah žaloby

2. V žalobě žalobce uvedl, že pochází z Libanonu a 5 let zde sloužil v armádě. Byl nasazen na hranicích mezi Libanonem a Izraelem, kde se ocitl v akutním nebezpečí. Rozhodl se proto utéct, ale došlo mu, že ho bude armáda hledat a bude ho chtít potrestat. Proto uprchl ze země a snažil se dostat do Německa za svým strýcem. Pobyt v armádě se silně odrazil na jeho psychickém stavu, trpí traumatem.
3. Domnívá se, že žalovaný porušil § 46a odst. 1 písm. e) ZoA ve spojení s § 2 odst. 1 písm. i) ZoA a čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť je zranitelnou osobou a žalovaný měl před jeho zajištěním povinnost alespoň jednou aplikovat tzv. zvláštní opatření. Dále žalovaný porušil § 2 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též jen: „*správní řád*“), neboť nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, zejména ZoA, § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť si neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci, § 50 odst. 4 správního řádu, neboť nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, zejména pak ke zdravotnímu stavu žalobce a s tím související skutečnosti, že se jedná o zranitelnou osobu, § 52 správního řádu, neboť neprovedl důkazy, které jsou potřebné ke zjištění skutečného stavu věci a § 68 odst. 3 správního řádu, neboť je odůvodnění napadeného nedostatečné stran úvah, kterými se žalovaný řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí a výkladu ustanovení ZoA.
4. Rovněž dle žalobcova názoru žalovaný nedostatečně reflektoval zranitelnost žalobce vyplývající z jeho zdravotního stavu. Žalobce má vážné onemocnění, trpí psychickými problémy plynoucími ze zkušeností z armády a z války. Z toho důvodu se také rozhodl požádat o mezinárodní ochranu. Prostředí detence je pro něj velmi stresující. Tato skutečnost nebyla žalovaným nijak zohledněna.
5. Podle § 46 odst. 3 ZoA platí, že je-li žadatel zranitelnou osobou, může ministerstvo rozhodovat o jeho zajištění pouze pokud je starší 18 let a opakovaně porušil závažným způsobem povinnost uloženou mu zvláštním opatřením. Krajský soud v Praze v rozhodnutí ze dne 30. 11. 2018, č. j. 49 A 9/2018-37, dovedl u případu týkajícího se zajištění těhotné ženy, že lze omezit osobní svobodu těhotných žen i rodičů s nezletilým dítětem pouze za podmínky předchozího vyčerpání zvláštních opatření nahrazujících toto omezení osobní svobody. Tyto závěry lze analogicky aplikovat i na případ žalobce, který je taktéž zranitelnou osobou. Žalovaný měl učinit alespoň jeden pokus uložit žalobci alternativní opatření neomezující ho na osobní svobodě.
6. V napadeném rozhodnutí žalovaný psychický stav žalobce nijak nezmnínil ani neposuzoval. Žalobce přitom uvedl, že podává žádost o mezinárodní ochranu proto, že v Libanonu utekl z armády, kde se nechtěl účastnit vojenských operací, při nichž jde o život. Zkušenosti v armádě mu přitom způsobily silné psychické potíže. Žalovaný tak porušil § 3 správního řádu, když nezjistil stav způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

v rozsahu, který je nezbytný. V důsledku pochybení při identifikaci žalobce jako zranitelné osoby pak žalovaný v dalším kroku nijak nerefletoval jeho zranitelnost ve vztahu k povinnostem vyplývajícím z ustanovení § 46a odst. 3 ZoA.

7. V napadeném rozhodnutí žalovaný uzavřel, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Podle žalobce ale nejsou naplněny podmínky pro zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA. Žalobce v řízení uvedl, že z Libanonu utekl, protože mu šlo o život. Po útěku z armády musel opustit Libanon, protože byl jako dezertér hledán a nechtěl také ohrozit rodinu a dále, že měl v úmyslu žádat o mezinárodní ochranu v Německu, kde žije jeho strýc. Těmito skutečnostmi se žalovaný nijak nezabýval. Žalobce podle napadeného rozhodnutí zajistil, neboť přicestoval na území bez platného cestovního dokladu a pobytového oprávnění, nemá na území ČR žádné vazby, dále proto, že žalobce uvedl, že mu v zemi původu nehrozí mučení či nelidské zacházení a proto, že o mezinárodní ochranu požádal až po zadržení cizineckou policií a zajištění za účelem správního vyhoštění, ačkoliv mu nic nebránilo v tom podat tuto žádost dříve. Tyto argumenty žalovaného nemohou obstát.
8. Žalobce správním orgánům uvedl, že o cestovní pas přišel, když ho v Istanbulu podvedl muž, který mu sliboval cestu do Evropy. Je pravdou, že žalobce nepřichází přímo z území, kde by byly jeho svobody ohroženy, neboť se před příchodem do ČR zdržoval v Turecku. Je rovněž pravdou, že žalobce se sám nepřihlásil úřadům, ale že o mezinárodní ochranu požádal až po kontrole cizineckou policií. Nelze však přehlédnout, že žalobce se správními orgány ČR spolupracoval a svou skutečnou identitu před správními orgány nijak netajil. Žalobce nebyl seznámen s platným právním řádem a nebyl si vědom skutečnosti, že je povinen podat žádost o udělení mezinárodní ochrany v první bezpečné zemi, měl v plánu svůj pobyt legalizovat v Německu. Není pak na místě, aby správní orgán vyčítal žalobci jeho nezákonný vstup bez posouzení celkového kontextu případu a motivů, které k takovému jednání vedly. Samotný fakt neregulérního vstupu proto nemůže být dostatečným důkazem o účelovosti podané žádosti.
9. K argumentu, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu dříve, žalobce uvedl, že neexistuje jakákoliv povinnost o mezinárodní ochranu žádat okamžitě při vstupu do ČR, případně někdy dříve. Žádost může být podána fakticky kdykoliv, pokud objektivně existují důvody pro její podání. Žalobce nerozumí, o kolik dříve měl žádost podat, aby nebyla považována za účelovou. Žalobce byl kontrolován cizineckou policií dne 9. 7. 2025 a zajištěn v ZZC dne 10. 7. 2025. Žádost o mezinárodní ochranu podal dne 14. 7. 2025, tedy o pouhé čtyři dny později. Žádost tedy podal v podstatě při první možné příležitosti, proto bez dalšího považovat za důkaz o účelovosti jeho žádosti, o to méně tehdy, když tak žalobce učinil v zákonem stanovené lhůtě. Pokud by žalobce na území ČR pobýval několik měsíců nebo let bez pobytového oprávnění, byla by situace zcela odlišná. V případě žalobce šlo jen o nelegální překročení hranice a tranzit.
10. K argumentu žalovaného, že cílovou destinací žalobce je Německo a že nemá důvod věřit, že zůstane v ČR žalobce uvedl, že mířil do Německa. Nesnažil se zatajit své skutečné úmysly, v dobré víře sdělil i skutečnosti, které jsou mu kladeny k tíži. Žalobce byl žalovaným poučen o povinnosti setrvat na území ČR po dobu řízení o mezinárodní ochraně, kdy této povinnosti porozuměl a aktivně spolupracuje s žalovaným v řízení o mezinárodní ochraně. Z jeho původního vyjádření před cizineckou policií nelze proto bez dalšího dovozovat, že nebude v případě propuštění ze ZZC respektovat platná pravidla a vycestuje do Německa. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, lze

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

tedy předpokládat, že nově hledá ochranu domácích orgánů a zůstane pro účely tohoto řízení na území ČR. Opačný přístup, tedy detence na základě domnělého úmyslu zadržované osoby porušit zákon bez zohlednění toho, že původní úmysly takové osoby mohly doznat změny na základě nových okolností, je zcela nemístný.

11. I pokud by v případě žalobce existovaly pochybnosti o tom, zda zůstane po propuštění ze ZZC na území ČR, pak tyto samy a sobě nepředstavují povolený zákonný důvod pro zajištění. Žalovaný je v řízení o zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA toliko povinen zodpovědět otázku, zda existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Skutečnost, že žalobce původně mířil do Německa, je v tomto ohledu irelevantní, neboť na rozdíl od zajištění dle § 46a odst. 1 písm. d) ZoA se při zajištění v režimu § 46a odst. 1 písm. e) ZoA neposuzuje tzv. vážné nebezpečí útěku.
12. Nelze nepřihlídnout ke skutečnosti, že výběr Německa není ze strany žalobce náhodný. Žije tam jeho strýc, což by jistě žalobci prospělo z hlediska případného začlenění do německé společnosti. Žalobce nemá a nikdy neměl za cíl zneužít systému mezinárodní ochrany v EU a jejích členských zemích. Žalobce zdůraznil, že po překročení hranic se snažil německé policii podat žádost o mezinárodní ochranu, ta však na jeho žádost nereagovala. Žalobce se tak snažil podat žádost o mezinárodní ochranu již před svým zajištěním, ta však byla nezákonně odmítnuta. Žalobce je přesvědčen, že v jeho případě nejsou dány oprávněné důvody domnívat se, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění.
13. Žádost žalobce se s ohledem na bezpečnostní situaci Libanonu jeví jako azylově relevantní. Žalovaný se nijak nezabýval důvody, které žalobce vedly k opuštění země původu. Žalobce podal pouze krátké informace ohledně důvodů pro opuštění země původu, nelze však přehlédnout, že rozsah informací cizinci v řízeních před cizineckou policií a před žalovaným také do značné míry závisí na okolnostech na jejich vůli nezávislých, tedy např. kvalitě tlumočení, způsobu kladení otázek a tak dále. Je úkolem správního orgánu zjistit všechny relevantní skutečnosti a nepostupovat pouze zcela šablonovitě. V tomto ohledu žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 4. 10. 2021, č. j. 49 A 4/2021-20, dle něž nedostatek aktivity žalovaného tam, kde dostatečné úsilí nevyvinul ani v předchozím řízení policejní orgán, nemůže jít v případě nedostatečně objasněného skutkového stavu k tíži žadatele o azyl.
14. Pokud tedy žalobce cizinecké policii sdělil, že utekl z libanonské armády, měla se ho policie doptat na bližší okolnosti. Pokud se tak v řízení před cizineckou policií nestalo, bylo na místě, aby skutečný stav věci před vydáním napadeného rozhodnutí zjistil samotný žalovaný, ten ale neučinil žádné kroky pro zjištění skutečného stavu věci. Žalovaný pochybil, když rozhodl pouze na základě podkladů cizinecké policie, ačkoliv jeho výpověď před cizineckou policií naznačovala, že by mohl mít azylově relevantní důvody pro opuštění země původu. Je proto na místě napadené rozhodnutí zrušit pro vadu řízení.
15. I pokud žalovaný neprovedl doplňující pohovor, bylo na místě, aby se s tvrzeními žalobce ohledně jeho původu a pocítovaných problémů s ohledem na obecně známou situaci v Libanonu alespoň okrajově zabýval. Žalovaný výpověď žalobce bagatelizoval, vybral si z ní ty aspekty, které hovoří v jeho neprospěch, zatímco skutečnosti, které hovoří v jeho prospěch, zcela opomenul. Skutečnosti uvedené žalobcem před cizineckou policií jsou *prima facie* jednoznačně azylově relevantní. Skutečnost, že by žádost žalobce přinejmenším mohla být azylově relevantní, připouští i samotný žalovaný, když v napadeném Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

rozhodnutí uvedl, že žádost žalobce nepovažuje za zjevně nedůvodnou ve smyslu § 16 odst. 1 písm. g) ZoA.

16. Žalobce má za to, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost využití alternativ k zajištění. V projednávané věci žalovaný neshledal uplatnění zvláštních opatření podle § 47 ZoA účinným. Podle žalobce měl žalovaný uplatnit zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 písm. a) nebo b) ZoA.
17. V napadeném rozhodnutí zcela absentuje odůvodnění, proč konkrétně v případě žalobce nebyla využita zvláštní opatření. Tím žalovaný zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.
18. Žalobce dále namítal nepřezkoumatelnost odůvodnění délky zajištění. Její trvání bylo stanoveno na celkem 110 dní od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu, která se blíží maximální možné délce povolené zákonem.
19. Musí být zřejmé, jak dlouho je žadatele o azyl nezbytné držet v zařízení pro zajištění cizinců s ohledem na dosažení sledovaného cíle, nikoliv jak dlouho je to maximálně možné. Délka trvání zajištění na 110 dnů tak není z pohledu žalobce přiměřená a budí dojem účelovosti, resp. paušálnosti a absence individuálního posouzení případu. Žalobci je přitom známo, že se obdobná či v podstatě totožná odůvodnění objevují prakticky v každém rozhodnutí o zajištění cizince dle ZoA, což svědčí o paušálnosti a absenci individuálního posouzení. Žalobce dále namítl, že stanovení doby zajištění na 110 dnů je nepřiměřené, neboť jím bylo fakticky zabráněno pravidelnému soudnímu přezkumu jeho zajištění v rozumných intervalech.

Vyjádření žalovaného

20. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil. Z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Žalovaný ve napadeném rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění. Žalovaný nepřekročil a nezneužil meze správního uvážení, v rozhodnutí zohlednil individuální okolnosti případu a zajištění bylo uloženo jen na dobu nezbytně nutnou. Odůvodnění doby zajištění nijak nevybočuje z ustálené praxe žalovaného, která je přijímána soudy ve správním soudnictví.
21. Žalovaný zrekapituloval, že žalobce byl dne 17. 7. 2025 zajištěn, neboť nesplňoval podmínky pro vstup a pobyt na území SRN, a proto byl na základě readmise předán hlídce OPKPE Plzeň. Následnou lustrací nebylo zjištěno, že by měl v ČR jakýkoliv druh pobytu. Z takového jednání žalovaný vyvozuje účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR. Jednání žalobce nedává dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu.
22. Nemožnost uložení zvláštních opatření žalovaný dostatečně odůvodnil v napadeném rozhodnutí. Volba mírnějších opatření je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření, a že uložení zvláštních opatření je

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

dostatečné k zabezpečení účasti žalobce na azylovém řízení. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel azylové správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření. Žalovaný přezkoumatelným způsobem uvedl skutečnosti, které nenavědčují tomu, že by se jednání žalobce mělo do budoucna zásadním způsobem měnit.

23. Žalovaný uzavřel, že setrvává na svém stanovisku, že v případě žalobce jsou kumulativně naplněny důvody pro jeho zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA.

Obsah správního spisu

24. Ze správního spisu vyplývají následující pro posouzení věci podstatné skutečnosti. Žalobce byl rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje ze dne 10. 7. 2025, č. j. KRPP-97829-3/ČJ-2025-030022, podle § 124 odst. 1 písm. b) ZPC zajištěn za účelem správního vyhoštění. Stalo se tak poté, co byl žalobce dne 9. 7. 2025 kontrolován německou policejní hlídkou, která zjistila, že nesplňuje podmínky vstupu na území SRN, protože byl dne 10. 7. 2025 v rámci readmisního řízení předán hlídce Policie ČR. Ta zjistila, že žalobce nemá v ČR povolen jakýkoli druh pobytu. Téhož dne byl proto žalobce zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d), odst. 2 zákona č. 273/2005 Sb., o Policii ČR a bylo s ním zahájeno řízení o správním vyhoštění z území členských států a dalších smluvních států.
25. Dne 10. 7. 2025 byl žalobce rovněž policií vyslechnut coby účastník řízení o uložení správního vyhoštění. Uvedl při něm, že z Libanonu odcestoval asi 20. 6. 2025 letecky do Istanbulu, kde se seznámil s člověkem jménem Saleh, který jej ale podvedl. Vzal si od něj 5 000 USD a cestovní pas. Slíbil, že jej za to dopraví do Německa, kam mínil odjet proto, že tam má strýce. Z Turecka pak cestoval různými osobními automobily, vždy se k někomu přidal, cestou asi sedmkrát přestupoval, vždycky v noci, řidiči s ním nekomunikovali. Cestovalo jich asi sedm nebo osm pohromadě. Včera jej kontrolovala německá policie a dnes jej předala české policii.
26. V Libanonu má rodiče, dvě sestry a jednoho bratra. Má základní vzdělání a pět let pracoval jako voják z povolání. Hlídal hranice, ale skončil kvůli nízkému platu, dostával jen 70 USD měsíčně. Ve státech EU nemá povolený pobyt, neučinil ani žádné kroky k legalizaci pobytu v ČR, pouze projížděl, ani nevěděl, že je právě v ČR, proto zde ani nemá doručovací adresu. Na území ČR nemá žádné příbuzné, nikoho z rodiny, ani osobu, kvůli které by jeho vycestování z území ČR mohlo být nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života. V případě rozhodnutí o správním vyhoštění by se vrátil do Libanonu. Kde by do té doby v ČR pobýval, neví, nemá zde bydlení. V Libanonu mu nic azylově relevantního nehrozí, snad mu může hrozit trest za vycestování bez povolení. V ČR nemá nic, žádný majetek, závazky či pohledávky, jen tudy projížděl. V současné době mu z úspor zbylo asi 100 USD. Nikdy dosud nikde o mezinárodní ochranu nežádal, chtěl požádat až v Německu, ale německá policie na jeho žádost nereagovala. Doručovat mu na území ČR nelze, zásilky by se musely posílat do Libanonu. Je zdravý, žádné léky neužívá.
27. Dne 14. 7. 2025 podal žalobce v zařízení pro zajištění cizinců žádost o mezinárodní ochranu.
28. V poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 23. 7. 2025 žalobce sdělil, že je arabské národnosti a libanonské státní příslušnosti, vyznává sunnitskou větev islámu. Není a nikdy nebyl politicky aktivní, cítí se zdravý, žádná omezení nemá, ani žádné zvláštní potřeby. O mezinárodní ochranu žádá z důvodu války, Izrael bombarduje oblast, kde

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

bydlí. Má strach o svůj život. V oblasti, kde vykonával vojenskou službu jsou šíitové a on je sunnita.

Napadené rozhodnutí

29. V napadeném rozhodnutí vyšel žalovaný z toho, že žalobce pobýval na území ČR nelegálně bez jakéhokoli povolení k pobytu a bez platného cestovního dokladu. Předtím rovněž nelegálně vstoupil i do dalších zemí schengenského prostoru, přes které projížděl při své cestě do ČR. Bylo s ním zahájeno správní řízení o uložení správního vyhoštění z území EU. V okamžiku svého zadržení na hranicích se SRN chtěl pokračovat dále do SRN, zjevně opět nelegálně, když ani v SRN nemá žádné pobytové oprávnění. Z toho je patrné, že rozhodně neměl v úmyslu požádat v ČR o udělení mezinárodní ochrany a nedá se ani očekávat, že by byl k dispozici správním orgánům, pokud by nebyl zajištěn, protože by např. vycestoval do SRN. O mezinárodní ochranu v ČR požádal žalobce až po svém zajištění za účelem realizace správního vyhoštění. Z jeho výpovědi ve správním řízení o uložení správního vyhoštění přitom nevyplynulo nic, co by mu bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR, pokud by o ni měl skutečně zájem. Z jeho jednání je zcela jasné, že svou žádost o mezinárodní ochranu podal toliko ve snaze oddálit, zmařit nebo znemožnit realizaci vyhoštění, neboť hrozba nuceného návratu do vlasti se po jeho zajištění stala reálnou; pokud by k jeho zajištění nedošlo, nikdy by o mezinárodní ochranu v ČR nepožádal. Jeho vstup do řízení rovněž odporuje jeho výpovědi cizinecké policii, že v případě uložení správního vyhoštění vycestuje do Libanonu, když právě vstupem do řízení o mezinárodní ochraně toto své vycestování znemožnil. Žalovaný má proto jednoznačně za to, že podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo motivováno pouhou snahou jakkoli zmařit nucený návrat do vlasti. Sám ostatně deklaroval, že ve vlasti není nijak ohrožen na životě.
30. Žalovaný ani neshledal podmínky pro využití zvláštních opatření dle § 47 ZoA, žalobce nemá na území ČR žádnou rodinu, tudíž ani nemá motivaci na jejím území setrvat, tím méně na konkrétně určeném stabilním místě, ostatně žalobce nemá na území ČR ani žádnou adresu, když přes ČR jen projížděl. Současně si žalobce nemůže opatřovat prostředky prací a z úspor mu zbylo posledních 100 USD, nemá tedy ani materiální předpoklady, aby mohl plnit zvláštní opatření. Vhodné není ani umístění žalobce do pobytového střediska, které je koncipované jako otevřené. Žalobce vstoupil na území ČR nelegálně, čímž vyjádřil svůj nulový respekt k dodržování právních předpisů ČR, pročež nelze očekávat, že by se na tom umístěním do pobytového střediska cokoli změnilo.
31. Proto žalovaný uzavřel, že má za to, že žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal jen ve snaze vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet. Jeho propuštěním ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, přičemž s ohledem na jeho dosavadní jednání nelze předpokládat žalobcovu spolupráci se správními orgány, pokud jde o řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, bez nutnosti omezení jeho svobody. Žalobce není ani zranitelnou osobou ve smyslu § 2 písm. i) ZoA, takže není vyloučen z aplikace § 46a odst. 1 ZoA.
32. Pokud jde o délku zajištění, vyšel žalovaný z § 46a odst. 5 ZoA. Podle mínění žalovaného lze očekávat vydání rozhodnutí o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu ve lhůtě 90 dní, tedy přibližně v polovině standardní zákonné lhůty. K těm je třeba přičíst 15 dní na

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

podání správní žaloby a 5 dní na doručování písemností. Celkem jde tedy o 110 dní, na které bylo žalobcovo zajištění stanoveno.

Posouzení věci

33. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 46a odst. 8 ZoA. Žalobce konání jednání nenavrhoval a ani soud nevyhodnotil konání jednání jako nezbytné.
34. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
35. V prvním žalobním bodě uvedl žalobce, že je zranitelnou osobou ve smyslu § 2 písm. i) ZoA, a to proto, že jde o osobu se zdravotním postižením v podobě psychických problémů plynoucích ze zkušeností z armády a z války.
36. Podle § 2 písm. i) ZoA: *„Pro účely tohoto zákona se rozumí zranitelnou osobou zejména nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.“*
37. Dle § 46a odst. 3 ZoA: *„Jde-li o žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který je zranitelnou osobou, s výjimkou osoby se zdravotním postižením, které nebrání jejímu umístění v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o jeho zajištění, pouze pokud je starší 18 let a porušil opakovaně závažným způsobem povinnost uloženou mu zvláštním opatřením.“*
38. Soud se žalobcem nesouhlasí v závěru, že žalovaný měl v případě žalobce vycházet z toho, že je zranitelnou osobou dle § 2 písm. i) ZoA. Žalobce má sice pravdu, pokud uvádí, že pokud by žalovaný disponoval indiciemi, které by představitelně mohly vést k závěru, že žalobce může být zranitelnou osobou ve smyslu § 2 písm. i) ZoA, musel by tuto otázku procesně postavit najisto, aby dostal své povinnosti náležitě zjistit skutkový stav věci dle § 3 správního řádu. V posuzované věci však žádnými takovými indiciemi žalovaný nedisponoval. V této souvislosti lze připomenout, že žalobce sdělil policii při svém výslechu v rámci řízení o uložení správního vyhoštění, že se cítí zdravý a neužívá žádné léky. Stejně tak sdělil žalovanému při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu, že se cítí zdravý, nemá žádná omezení ani zvláštní potřeby. Tato opakovaná výslovná sdělení žalobce jsou v přímém rozporu s tím, jak nyní líčí svůj psychický stav v žalobě, v níž hovoří o vážných psychických problémech plynoucích ze zkušeností z armády. Pokud by žalobce skutečně takto závažnými psychickými problémy trpěl, bylo by od něj na místě očekávat, že je alespoň jednou zmíní, což ale žalobce nikdy neučinil. Žalovaný proto neměl žádný důvod se žalobcovým psychickým stavem jakkoli blíže zabývat. Ostatně, ani v žalobě žalobce své tvrzené psychické problémy nejenže nedokládá, ale ani je dostatečně určitě nespecifikuje. Jeho obecné tvrzení o tom, že má psychické problémy plynoucí ze zkušeností z armády a z války, aniž by se specifikoval povahu taktových problémů, rozhodně nepostačuje pro závěr, že je žalobce zranitelnou osobou ve smyslu § 2 písm. i) ZoA.
39. Poukaz na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2018, č. j. 49 A 9/2018-37, považuje soud za nepřiléhavý. V uvedeném rozsudku byla řešena situace těhotné žadatelky

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

o mezinárodní ochranu, což ostatně sám žalobce uvedl. Nebylo tedy sporu o tom, že jde o zranitelnou osobu ve smyslu § 2 písm. i) ZoA. Žalobce však nejenže ve správním řízení netvrdil, že trpí psychickými problémy, ale ani neuvedl žádné indicie, ze kterých by na to bylo možno usuzovat. Jde tedy o zcela odlišnou situaci. Tento žalobní bod soud vyhodnotil jako nedůvodný.

40. Ve druhém, třetím, čtvrtém, pátém a sedmém žalobním bodě žalobce fakticky napadá splnění podmínek stanovených v § 46a odst. 1 písm. e) ZoA. Tyto žalobní body jsou totiž zaměřeny vůči jednotlivým dílčím aspektům podmiňujících aplikaci citovaného ustanovení, ve svém souhrnu tedy namítají jeho neaplikovatelnost v posuzovaném případě. Žalobce v nich konkrétně tvrdí, že nepodal žádost o mezinárodní ochranu účelově s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění (2. žalobní bod), že na území ČR přicestoval bez platných cestovních dokladů nemůže být chápáno jako důkaz o účelovosti podané žádosti (3. žalobní bod), že mu důvodně nemůže být vytýkáno, že o mezinárodní ochranu nepožádal dříve (4. žalobní bod), že nelze automaticky vycházet z toho, že měl-li žalobce původně v úmyslu vycestovat do SRN, jistě se nebude na území ČR zdržovat po dobu řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu (5. žalobní bod), resp. že žalovaný nedostatečně posoudil možné využití alternativ k zajištění (7. žalobní bod).
41. Podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA: *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců³, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“*
42. Při výkladu tohoto ustanovení je třeba zohlednit účel zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA. Zajištění cizince totiž znamená omezení, nebo dokonce, v závislosti na povaze, délce, důsledcích a způsobu zajištění, i zbavení jeho osobní svobody; jedná se tedy o velmi citelný zásah do jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. NSS (srov. rozsudek ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48), k důvodům zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA uvedl: *„Účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (tzn. v situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze účelově) není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu pro případ, že by se tato rozhodnutí stala vykonatelná v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně.“*
43. Proto je třeba trvat na tom, aby v každém případě bylo rozhodnutí o zajištění řádně odůvodněno a aby podklady obsažené ve správním spise dávaly náležitou oporu správním orgánem uvedeným důvodům zajištění.
44. V případě zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA jde o tyto podmínky: 1) žádost o mezinárodní ochranu byla podána v zařízení pro zajištění cizinců, 2) existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění (...), 3) cizinec mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, 4) nelze účinně uplatnit zvláštní opatření.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

45. O splnění podmínky ad 1) není v posuzované věci pochyb. Žalobce podal svou žádost o mezinárodní ochranu dne 14. 7. 2025 poté, co byl od 10. 7. 2025 zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace správního vyhoštění.
46. Splnění podmínky ad 2) již však objektivně mezi stranami sporné je. Shora rekapitulované odůvodnění napadeného rozhodnutí je co do odpovědi na otázku, z jakých konkrétních důvodů se žalovaný domnívá, že je podmínka ad 2) splněna, poněkud pythické. Odkazuje totiž na „jednání jmenovaného“ (poslední odstavec na str. 3 napadeného rozhodnutí), přičemž má jít (zřejmě) o to, že nepožádal o mezinárodní ochranu v žádném ze států, jimiž tranzitoval s úmyslem dostat se do Německa, ač mu v tom nic objektivně nebránilo, že nemá v ČR žádnou adresu, že na území ČR přicestoval bez povolení k pobytu a cestovního dokladu a že o mezinárodní ochranu požádal až po svém zajištění. Tyto důvody, které snad lze považovat za žalovaným zmíněné „jednání jmenovaného“ však podle názoru soudu nejsou dostačující pro závěr, že jsou dány oprávněné důvody domnívat se, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána právě pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Především totiž nelze přehlédnout, že žalovaný tyto dílčí okolnosti či skutečnosti používá poněkud paušálně, aniž by jakkoli vyhodnotil, zda vůbec mají v úvaze, kterou je povinen podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA provést, jakékoli místo. Tak kupř. sama skutečnost, že žalobce nemá v ČR adresu, že na území ČR přicestoval bez cestovního dokladu a pobytového oprávnění, nemají žádnou vypovídací hodnotu ve vztahu k otázce, zda žalobce svou žádost o mezinárodní ochranu podal z reprobovaného důvodu ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) ZoA či nikoli. Žalovaný tedy pochybil už tím, že v napadeném rozhodnutí nezazněly jasně formulované důvody, pro které má žalovaný za splnění jednotlivé předpoklady aplikace ustanovení, o které se jeho rozhodnutí opírá. Pokud se žalovaný spokojí s konstatováním svých zjištění a následným paušálním závěrem, že z blíže již nespecifikovaného „jednání jmenovaného“ má tyto předpoklady za splněné, sám staví své rozhodnutí na hranici přezkoumatelnosti.
47. Je třeba také poukázat na to, že žalobce dosud nebyl vyslechnut v samotném řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, pročez žalovaný i soud musejí ve svých úvahách vycházet jen z jeho výpovědi před policií v rámci řízení o uložení správního vyhoštění, resp. z poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu. Jakkoli jde v obou případech o cenné podklady, žalovaný se tím, že žalobce dosud sám nevyslechl, zbavil možnosti zjistit případné další rozhodující skutečnosti či motivace žalobce, jeho výpovědi porovnat apod. Řízení o žádosti o mezinárodní ochranu má jiný předmět než řízení o uložení správního vyhoštění, takže i oba výsledky (ačkoliv se pokládají otázky mohou do určité míry ze zřejmých důvodů překrývat) jsou zaměřeny poněkud jinak, pročez z odpovědi na ně lze zjistit i nové, dosud nesdělené informace, a žalovaný proto dosud nevyužil procesní příležitost, kterou mu výslech v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu nabízí.
48. Za takové situace pak soudu nezbyvá než poukázat na to, že žalobce při svém výsledku před policií sděloval, že měl zájem podat žádost o mezinárodní ochranu v Německu (či že tak dokonce učinil, ale německá policie na to nereagovala), kam cestoval proto, že tam žije jeho strýc. Sice pak v tomto výsledku neuvedl žádné relevantní azylové nebezpečí, jemuž by měl v Libanonu čelit, což ale automaticky neznamená, že žádné není; znovu je třeba zdůraznit, že se tu jednalo o výslech v rámci správního řízení o uložení správního vyhoštění. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu již žalobce sděluje, že o mezinárodní ochranu žádá z důvodu války, že je bombardována oblast, ve které bydlí, že má obavy z příslušníků šíitské větve islámu, kteří žijí v oblasti, kde jako voják sloužil.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Aniž by pak soud v tuto chvíli mnil zabývat se relevancí těchto tvrzení, odmítnout je „šmahem“ coby účelová, podle jeho mínění možné není.

49. Samotné žalobcovo jednání proto podle názoru soudu ještě nevytváří oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Ve věci tedy není splněna podmínka zajištění žalobce dle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA ad 2).
50. S tímto závěrem pak souvisí i podmínka ad 3). Žalovaný totiž žalobci vytýká, že o mezinárodní ochranu nepožádal dříve. Ačkoliv se žalovaným lze souhlasit, že osoba, která palčivě pociťuje potřebu mezinárodní ochrany, o ni žádá bez zbytečného otálení, v případě žalobce považuje soud tuto výtku za nedůvodnou. Je totiž třeba jeho situaci hodnotit s přihlédnutím ke skutkovým okolnostem, které v jeho věci nastaly. Žalobce vycestoval z Libanonu 20. 6. 2025 letecky do Istanbulu, kde strávil několik dní. Poté cestoval z Turecka nákladním autem do Bulharska, kde přestoupil do dalšího kamionu, který jej měl dovézt až do Německa. Na německých hranicích mu však byl dne 9. 7. 2025 odepřen vstup do SRN a byl předán české policii, která jej hned 10. 7. 2025 zajistila. Dne 14. 7. 2025 pak žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu. Za takové situace pak lze konstatovat, že žalobce mohl sice přísně technicky vzato o mezinárodní ochranu požádat dříve, ale přihlédne-li soud k tomu, že se žalobce mnil dostat do SRN, kde má bydlet jeho strýc, je pochopitelné, že tak neučinil (tj. nevystoupil z jej převážejícího kamionu např. v Maďarsku nebo na Slovensku a nepožádal o mezinárodní ochranu tam), a pokusil se do SRN doputovat. Žádost o mezinárodní ochranu v ČR pak podal velmi brzy, prakticky okamžitě (čtvrtý den) poté, co vůbec zjistil, kde se nachází. Očekávání bezodkladnosti podání žádosti o mezinárodní ochranu by tak mělo spíše dopadat na případy, kdy se na území ČR např. zdržují cizinci měsíce či dokonce roky, aniž by žádost o mezinárodní ochranu podali, přičemž si na ni náhle „vzpomenou“ až poté, co jsou zajištěni za účelem jim uloženého správního vyhoštění. U žalobce by však tento požadavek vyžadoval počítání na dny, což není přiměřené. I cizinec, který původně zjevně mnil žádat o mezinárodní ochranu v určitém členském státě EU (z plausibilně tvrzeného důvodu, jenž nebyl žalovaným vyvrácen), má v situaci, kdy se mu nepodaří do jeho cíle dostat, právo se několik dní rozmyslet o svém dalším postupu, aniž by mu měla tato doba být přičítána k tíži.
51. Soud uzavírá, že v projednávané věci není splněna ani podmínka zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA ad 3).
52. Již tyto závěry postačují pro konstatování, že v žalobcově případě nebyly splněny zákonné podmínky jeho zajištění. Za takové situace ovšem pozbývá smyslu zabývat se dalšími žalobními námitkami, neboť na výsledku řízení by to nemohlo nic změnit. Protože v posuzovaném případě nebyly splněny podmínky pro žalobcovo zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA, musí soud i bez dalšího napadené rozhodnutí zrušit, a tím zajistit žalobcovo propuštění z nezákonného zajištění. Další žalobní body proto soud nebude pro nadbytečnost vypořádávat.

Závěr a náklady řízení

53. Jelikož soud shledal žalobu důvodnou, výrokem I. tohoto rozsudku zrušil v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí pro nezákonnost a vrátil věc žalovanému k dalšímu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

řízení, jakkoli je evidentní, že žádné takové řízení již následovat s ohledem na nutnost žalobcova propuštění následovat nebude.

54. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalobce, neboť bylo žalobou napadené rozhodnutí zrušeno. Ten ale vzniklé náklady řízení nevyčíslil, žádné vynaložené náklady soud nezjistil ani z obsahu soudního spisu. Proto výrokem II. tohoto rozsudku rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 19. srpna 2025

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce